

HET AVONTUUR VAN EEN LANDHUISVROUW

DOOR NANNIE VAN WEHL

's Winters veel omgetobd met de kinderen - nu zal de zomervacantie van Pinksteren tot September duren. Met doktersattentie en de bewijzen van lessen daarginder, waar het geliefde buitenhuis staat, kom je een heel eind. En zoo ving dan voor de familie Van Dorsten de zomervacantie al heel vroeg aan.

Wel was het hard, om Vader, na een heerlijk Pinksterfeest, alleen heen te laten trekken naar het stille verlaten huis in de stad. Maar Vader zou elk week-end buiten komen en er was hulp voor hem in huis. En wat getroost een Vader zich al niet, als hij weet, dat het goed voor de kinderen is en als hij vindt, dat Moeder het wel verdiend heeft na zulk een winter?

Met Pinksteren begon er een reeks van schitterende vroegzomerdagen. Moeder, Co, Frits en juf genoten onuitsprekelijk! Zóóveel zonneschijn, zóóveel uren om buiten te zitten, te liggen op de hellingen in de tuin, omhoog te staren naar de wuivende toppen der denneboomen, die zoo mooi tegen de blauwe hemel afstaken! Maar Juf verzuchtte telkens: „Dat kan niet duren! O, o! wat zullen we dat duur moeten betalen! Zóóveel zonneschijn - zulk weer - het houdt geen stand . . .”

Het mooie weer duurde tot eind Juni. Toen, na een heete dag, en een nacht, die geen verkwikking had gebracht, barstte er in de vroege morgen een onweer los, zóó hevig, als ze meenden nog niet meegemaakt te hebben in hun leven. Bilthoven kreeg er natuurlijk de schuld van . . . „Ja, buiten zijn de onweers zwaard-der,” zei Co eigenwijs.

Aan het ontbijt moest de lamp branden. Onder de eiken zoldering was het bijna geheel donker en de kinderen schrikten telkens, als de kamer dan incens stond, achter elkaar door, in blauwpaarse, in zwavelgele, in witlichte gloed. De regen stroomde zóó hevig neer, dan het was, alsof het huis onder water stond en je vanuit de vensters in het water keek.

„Wat zou het heerlijk zijn, als nu de blinden dicht waren!” zei Co en Frits was dat gloeiend met haar eens. Maar wie zou de blinden gaan dichtmaken in dit noodweer? Tegen elven trok de bui af. Dadelijk werden deuren en ramen wijd opengegooid, het was benauwd in huis geworden. Buiten was het niets opgefrischt.

Het Biltse meisje voorspelde voor de namiddag een bui: „waar deze nog maar een beestje bij was.” Merkwaardig was het te zien, hoe snel de plassen-alsvijvers in de gretige boschgrond verzonken. Met een half uur was er geen enkele plas meer over, en Juf ging met de kinderen wandelen, langs de hei, die dampte in de benauwde dag.

Over de hei kon je de Utrechtsche Dom zien. En rond die Dom paktten zich wolkgevaarten samen, die aan de voorspelling van Biltse Cor deden gelooven: nóg een bui, waar de vorige een beestje bij was. Juf had geen moeite de kinderen dicht bij huis te houden; ze waren onder een hodje te vangen.

De koffietafel verliep ongestoord. Plannen voor de middag werden niet gemaakt. Moeder opperde wel tegen Juf iets over een reeds vaak uitgesteld bezoek aan Baarn - het zou zoo mooi zijn temidden der bosschen, die nu al maar de heerlijke zomerregen uitdampten. Maar Frits kroop tegen haar aan en keek smeekend

naar haar op. „Nee hoor!” zei Moeder. „Nee hoor! Ga jij maar lekker slapen! Ik blijf thuis.”

Zijn middagslaapje was nog niet ten einde - en daar had je het weer. Frits vloog uit bed en riep naar beneden: „Nu de blinden dicht!” Co was ook al dadelijk in actie: „Hè ja, de blinden dicht!” Dan zag je het niet meer, die vreeselijke oplaaiing van vuur, die angstige watersnood in hun lieve tuin. Moeder en Juf snelden naar buiten voor de blinden. Co en Cor zouden het binnenwerk doen. Want als de blinden eenmaal goed pas zaten, vlak tegen de ruiten, in de kozijnen, dan moesten ze op hun plaats gehouden worden door ijzers, die door gaten naar binnen werden gestoken en daar met een ander ijzer werden vastgezet. De blinden werden zelden gesloten. Het was een omslachtig, precies karwei, het buitenwerk was het moeilijkst en daarom nam Moeder dat voor haar rekening met Juf, die haar al zooveel jaren precies begreep.

Daar werkten ze. Maar de bui nam zóó in hevigheid toe, dat het plaste op Moeder's en Juf's schouders, dat Frits ineenkromp, omdat zijn Moeder daar telkens stond in de blauwpaarse en zwavelgele gloed. „Paraplu?” gilde Co van binnen.

„Neen!” riep Moeder. Hoe had ze nu ook een paraplu kunnen hanteeren en waarom zou een ander nu ook nog zoo bar nat worden?

Haastig werkten ze, binnen en buiten. Heel vlot ging het niet, maar ze hielden vol. De regen golfde, de regen sloeg, de regen borrelde met bellen op de stoep. Eindelijk klonk een luid hoera! Het laatste ijzer zat goed.

Moeder en Juf wipten naar binnen door een kier van de voordeur. Het water dreef uit haar kleeren, haar schoenen hadden overgeschept, haar voeten dreven! Even keek Moeder eens om de huiskamerdeur. Natuurlijk brandden alle lampen en schemerlampen. O, hoe gezellig, hoe knus, hoe besloten! Daar lichtte het weer, zoo fel, dat het pikdonkere halletje als door de zon zelf verlicht leek, seconden lang - maar binnen zag je er niets van.

„Juf, nu gaan wij ons verkleeden en Cor, zet jij terwilt thee? En kom je bij ons theedrinken . . .”

„Eerst de hall dweilen,” zei Cor. Ze lachte schaterend om de watersporen, die de dames gemaakt hadden op de roodtegelen vloer, plassen gewoonweg.

Daarboven werkten Moeder en Juf haastig, om gauw in de gezelligheid beneden te komen. Want wat een weer! Wat een noodweer! Nog heviger dan die morgen! Alles schoon aan . . . Moeder had ijskoude voeten gekregen en opeens nam ze een kloek besluit.

„Kom, met dit weer komt er tóch geen bezoek, ik doe mijn geruite sloffen aan. En mijn heerlijke warme huisjapon, met het bonte kraagje, ik bibber heelemaal.”

Zoo kwam Moeder naar beneden. De kinderen lachten haar uit om haar wintertenu. Cor keek haar oogen uit, maar Juf zei: „Niemand is zoo kouwelijk als Mevrouw. Als de kachel brandde, ging Mevrouw erbij zitten.”

Nu zaten ze om de ronde tafel. Moeder had het theeblad vóór zich genomen en allerlei lekkers uit kelder en buffet gehaald. Ach, wat was dat knus! Juf had de voorzorg genomen de ventilatioeroosters dicht te trekken. En nu zag je niets, niets van het lichten. Echter dreigde

het electrisch licht dan uit te gaan - heel laag brandde het, als een kaarsvlam, die uitgeblazen wordt. Dan wisten ze, dat er een vreeselijke slag zou komen. Als het licht dan weer helder was, kwam de slag, knetterend, of zwaar rollend. Wie net wat zei, die stakte de stem in de keel . . .

De bui was veel en veel langduriger dan die morgen. En de regen! Als het niet donderde en ze allen zwegen, dan hoorden ze het felle suizen van de regen op de boschgrond, het borrelen en overplassen der goten - het was of de wereld verging. Maar zij, zij zaten knus en droog en veilig. Het was een heerlijke ervaring. Eindelijk, eindelijk - daar bleven de slagen langer uit. Daar hield het regenruischen op, de bui dreef af.

Toen ze in heel lang niets meer gehoord hadden van donder of regen, het was toen tegen half vijf, trok Juf de ventilatieroosters weer open - het werd bedompt in de zoo zorgvuldig gesloten kamer. Een kreet van verwondering ging op. Felle zonnestralen gleden naar binnen door het rooster aan de westelijke kant.

„Maar nu toch opengooien!” riep Moeder. „Het wordt nog een prachtafand!”

„Hè nee, nee!” vleide Frits. En Co voegde zich bij hem. „Het is zoo dolgezellig!”

Juf keek een beetje verlangend naar Moeder. Ze had het altijd gauw te kwaad met de warmte.

„Maar ik ga weer aan het werk!” zei Cor. „Ik moet zoowaar de aardappelen nog schillen!”

„Ga maar met Cor mee, Juf!” zei Mevrouw van Dorsten lachend. „U puft natuurlijk alweer en ik heb het zóó erg naar mijn zin. We zullen de blinden de nacht over dicht laten, hè jongens? Mocht er dan vannacht wéér zoo'n bui komen, dan vluchten we allemaal naar hier. Wie weet, zitten we hier tegen vannacht vier uur niet wéér met de thee! Als buiten het water wat weggezakt is, moeten jullie lekker gaan wandelen, kinderen. Ik geloof het voor vandaag wel - ik blijf zoo!” En Moeder kroop als een poes op de divan bij het kleine raam en vervolgde haar lectuur van de portefeuille, die ze geregeld uit Rotterdam toegestuurd kreeg.

En toen - stel je voor - toen werd er gebeld.

Welkend klonk de weinig gebruikte bel door het huis. Verrassend. Wie was daar zóó onbekend, dat die niet door de gezellige keukendeur naar binnen wandelde . . . De keukendeur zou toch al wel gastvrij open staan?

Daar kwam Juf, lacherig, van haar stuk . . .

„Mevrouw, daar staan twee vreeselijk prachtige dames voor de deur. Heelemaal in de zwarte zij. Met prachtige hoeden, vol veeren. Zoo deftig . . . Wat moet ik doen?” Moeder kwam met een schrik overreid.

„Dat is je me wat!” zei ze en keek naar haar geruite sloffen en haar huisjapon, die los hing, als een mantel, over een paarszijden onderjurk, heel laag, heelemaal niet passend bij de Nova Zembla sloffen.

Moeder begon maar vast haar huisjas dicht te knopen, maar er zaten twee-en-twintig stroeve knopen en knoopsgaten aan.

„Je moet opendoen, in alle geval,” zei moeder. „Is Cor daar niet?”

Juf fluisterde: „Die licht te veel.” En werkelijk was het onderdrukte lachen te hooren van Cor, die in het fietsenhok gevluht was, zoodat het lachen tenminste buiten niet te hooren was. Zulke prachtdames ook en dan Mevrouw op deze stralende zomernamiddag bij haar lampen met de blinden dicht, op haar sloffen . . .

Luf deed open . . . Moeder trachtte te ruimen, en dan weer dicht te knopen . . .

De conversatie bij de open deur vlotte niet erg en daarom vermande Moeder zich. De kamerdeur wierp ze open . . . één, twee, drie! vooruit dan maar!

Co en Frits hielden elkaar vast van onge afwachting. Nu visite! En zoo deftig! En ze zaten toch wel gek!

In het deurgat stonden twee groote, statige figuren. Blozende, stoere dames van meer dan middelbare leeftijd. In ontzettend prachtige en overdadig gegarneerde zwart-zijden toiletten. Al git en strooken wat je zag. Ieder een fluweelen mantel over de arm, ook al zoo erg prachtig met de overheerlijke voering naar buiten. En hoeden op! Van fluweel! Met kostbare aigrettes, alweer vastgehouden door gitten sieraden . . .

In de hall heerschte een stemming van ontzag. Juf voelde nog wel voor dat soort kleedij en opschik. Moeder werd er klein en nietig bij en zoo onverzorgd! Na wat schuchtere vragen van Moeder, en al dadelijk wat gestamelde verontschuldigen, beweerden twee diepe, heusch toch hartelijke stemmen, dat het niets was, heusch niet . . . Ze wilden alleen van de gelegenheid gebruik maken, om nu toch eens haar aangetrouwde nicht te leeren kennen. En de kinderen. Jammer, dat Cornelis niet thuis was.

Vaag keek Moeder om, naar de kinderen. Als ze alsjebliet maar niet gingen lachen! Zoo hreette Vader immers heelemaal niet . . . Zij met hun drieën hadden hem nooit anders gekend dan Kees . . . Cornelis was zoo'n naam van eeuwen her, die de oude tantes hem bleven geven.

De kinderen gedroegen zich nogal netjes. Ze waren veel te verbouwereerd om te lachen. Nu kwamen de groote, pralende figuren binnen. Twee Mevrouwen van Dorsten waren het, tantes van Vader, weduwen van broers van Grootvader, dien ze nooit gekend hadden. De dames woonden aan de Friese kust, en gedurende Moeders gansche huwelijk was er wel altijd sprake van geweest, dat Meneer van Dorsten zijn vrouw bij de tantes in het Noorden zou brengen, maar het was er nooit van gekomen. De tantes zelf hadden het nooit tot Rotterdam gebracht, maar nu nicht dan toch zooveel dichter bij zat, hadden ze de kennismaking kunnen doorzetten. Ze logeerden in Utrecht bij familie van haar eigen kant en moesten daar tegen half zeven eten. Na de schrikkelijke bui was het weer ook in Utrecht zoo prachtig geworden, dat hun neef haar even met de auto gebracht had. Die zou haar ook, al met een half uur, weer af komen halen. In Moeders benauwde, verwarde brein klonk dit door als een verluchting . . . Ze hoefde ze in geen geval ten eten te vragen! En vanzelf was nu de tijd te kort voor het omslachtige opendoen der luiken. Dus moest alles blijven, zooals het was . . .

Het gesprek ging voort over de kinderen, over Cornelis, over de verdere familieleden. Moeder zat benauwd te piekeren: „Wie weet, wat ze nu denken! Misschien vragen ze zich wel af . . . of die vrouw van Cornelis wel bij zinnen is? Op klaarlichte dag met de blinden dicht, en wat een toilet . . . op een zomerdag . . .

Om de warmte van de gesloten kamer werden de zwartgaren fichu's terzijde geslagen. Er kwamen kostbare broches te zien, één heel groote camee in een gouden rand met parelen, een broche met diamanten als erwtten. Dat alles verhoogde nog Jufs ontzag, toen ze versche thee diende.

Toen de auto voorkwam, de dames afscheid hadden

VICTORIA-WATER

Warme Brœn: 30.1° C. NATUURLIJK BRONWATER Diepte: 380 Meter
 In smaak en **KWALITEIT** onovertroffen!
NEDERLANDSCHE MIJ. - Opger. 1887

genomen en weggereden waren met vele groeten voor Cornelis, wankelde Moeder op haar sloffen, blauwpaars in haar toegenoopte japon, naar de rustbank. En ze lachte. Juf lachte ook. Doch het ging niet van harte, want ze konden niet los komen van het idee, dat het toch wel heel ongelukkig was samengeloopen en dat de

eer van de familie *niet* hooggehouden was. Frits voelde dat ook wel degelijk . . . zoo wastie. Maar Co haalde Cor, en die twee lachten, dat ze schaterden. En iedere keer moesten ze maar weer roepen: „O! u daar! met die sloffen! U keek zoo angstig! O, wat een gezicht zette U de heele tijd . . .”

Moeder werd er steeds rooder en verslagener van. Nog dagenlang gaf het mislukte bezoek stof tot pret. Het verhaal ging door de familie. En natuurlijk vond Moeder met Sinterklaas een vers van een ondeugenden zwager, waarvan het refrein luidde:

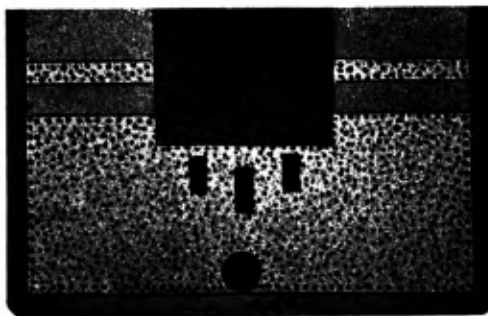
Daarbuiten scheen de zon in volle pracht!
 Daarbinnen vierde men Midzomernacht!

CURSUS IN EENVOUDIGE LEEBBERWERKING (IX)

Relief door opvullen met stukjes leder en „zanden”

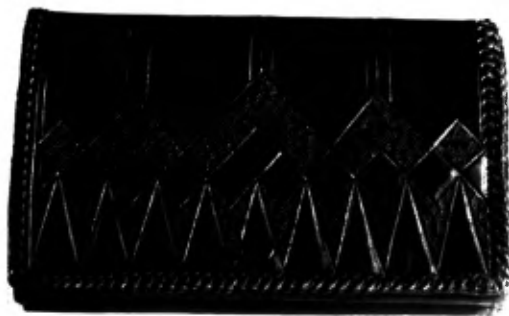
De rechthoekige donkere strook met de drie streepjes op de portemonnaie en de punten en vierkantjes op de overslag van de tasch liggen mooi bol op het leder.

Dit hoogrelief is zoo gemaakt, dat het niet meer neergedruwd kan

worden of door gebruik van het voorwerp kan verminderen, een gevaar, waaraan relief door modelleren verkregen, wel blootstaat. Men bereikt dit door stukjes leer te plakken onder de gedeelten, die men hoog wil hebben en de omtrek na dit plakken, met de lijntrekker neer te duwen. Het vastplakken gebeurt met leerlijm en dient om het verschuiven tegen te gaan.

Bij een eenvoudige patroon als van de portemonnaie is het niet noodig om bijzondere voorzorgsmaatregelen te nemen om de juiste plaats achter aan het bovenleder te vinden, waar het oplegler

moet komen. Bij moeilijker ontwerpen brengt men het ontwerp, dat levoren op doorzichtig papier is geteekend, achter op het leder over door middel van carbonpapier. Voor de tasch is het, voor leerbewersters met een gewone handigheid, ook nog niet noodig dit te doen. Wanneer men als gewoonlijk het ontwerp bovenop, met de lijntrekker, heeft aangebracht, kan men aan de onderzijde voldoende van het patroon zien om de plaats der vierkantjes en punten te vinden, vooral wanneer men het leder iets natter maakt dan men gewoonlijk doet.

Voor dit werk kan men het best een niet te harde leersoort nemen, het harde English modelling-calf, dat wij voor de bloc-note namen is niet geschikt, blank schapen-, geiten- of bastaard-leder eigent zich het best, omdat het zacht en rekbaar is.

Wanneer men alle patroonlijnen geheel bijgewerkt en verdiept heeft en het bovenleder klaar is om geveerd te worden, kan men eerst nog een kleine versiering aanbrengen, die „zanden” heet. Het is een soort stempelwerk, waarbij men een staafje of stempeltje gebruikt, dat eindigt in een botte punt, zooals bij de portemonnaie noodig was, of een dat eindigt in vijf puntjes, zooals bij de tasch is gebruikt.

In de beide voorbeelden kan men duidelijk zien, dat het niet de bedoeling is om keurige evenwijdige rijtjes van deze indrukken te maken, maar dat men ze integendeel zoo nonchalant mogelijk moet verdeelen om een aardig effect te bereiken.

Men kan hierbij het geheele vlak vullen of kleine veldjes openlaten, voor kleine voorwerpen gebruikt men de eerste methode en voor grootere werkstukken de tweede.

U kunt alles in één kleur verven, maar men kan ook in de portemonnaie de bolle plaatsen donkerder maken en in de tasch de punten een andere tint geven dan de vierkantjes, terwijl de gezande gedeelten en de ondergrond ook nog weer lichter en donkerder kunnen worden.

Voor leder vind ik de verschillende kleuren bruin altijd erg mooi, zooals nègre, mahoniebruin, verdund, dus licht mahoniebruin en beige. Eenigszins vroolijker dan het beige is in die combinatie donkeroranje of blauw.

De tasch heeft een ander model dan de vorige, deze was 27 cm breed en 20 cm hoog (gesloten) terwijl de in deze les opgegeven tasch 24 cm breed is en 15 cm hoog. Verder heb ik de photographie zoo genomen, dat u duidelijk kunt zien, dat daarbij onderaan een diepe plooi is gemaakt, waardoor veel ruimte in de tasch komt. Het inzetstuk opzij is nu niet puntig, maar afgeknot. De punt is zoover afgeknipt, dat de onderzijde van het inzetstuk zoo groot is als de bodem van de tasch. Het omhalen geeft hierbij geen moeilijkheid, integendeel, deze inzetstukjes zijn gemakkelijker te bewerken dan die in een punt eindigen, waarbij wij nog al eens moeite hebben om daar onderaan de gaatjes op goede afstand te krijgen. Alles eerst op de juiste plaats vastlijmen met een smal randje, maakt het werk veel gemakkelijker. Inplaats van dit lijmen heb ik vaak pennetjes zien gebruiken waarmede men brieven bijeenhoudt, doch deze klemmetjes geven moeten in het leder en deze methode moet ik daarom afraden, ook al omdat ze bij smalle plaatsen niet gebruikt kunnen worden en het dus half werk is.

Leiden

Riek v. d. Heyden